

Åter i Ijushallen med sång och dans

Nu är ombyggnaden av Blackebergs gymnasium i stort sett klar och paviljongerna borta. Alla anställda och elever vid Blackebergs gymnasium kan åter passera in i Ijushallen genom huvudentrén.

Rektor Marianne Ljungkvist talade och klippte band vid invigningsfesten tisdagen den 2 maj, en bejublad tillställning med mycket sång och dans där de gula ballongerna som lärarna burit in till slut steg mot taket. Till och med den legendariska örnen greps oväntat av euforin och begav sig ut på en flykt under takåsarna. Den verkade för dagen mer uppsluppen än uppstoppad.

Elever och lärare fyllde varje ledigt utrymme i hallen, längs räckena på alla våningar och i spiraltrappan – i den mån de inte var i full verksamhet på hallgolvet som för dagen var förvandlad till scen.

Den mest märkbara förändringen i

Ijushallen är den nya moderna hissen, till vänster om dörren vid det hål i väggen som en gång rymde skolans elevförvaltade bokhandel. Det finns betydligt mer synliga inslag i renoveringen på andra ställen i skolan, kanske

framför allt de nya restaurang- och cafélokaler.

Vid Gamla Blackebergares årsmöte den 28 september blir det en rundvandring och visning.

Text och foto: Hans Wolf

Kommande aktiviteter

Årsmöte med mingel

Vi i styrelsen vill att årsmötet ska vara årets begivenhet i föreningen. Det tillfälle då vi kan träffa varandra, äta en bit, ta en glas och prata om både då och nu.

Så vi hoppas att många av medlemmarna ska känna detsamma – att det vore kul att träffas.

Givetvis visas skolans nyrenoverade lokaler. Det blir alltså mat, dryck och mingel. Men också bilder från det gångna året både i förening och skola. Och kanske en del historiska bilder från skolan.

Vi vill också säga tack till vår ordförande K G Scherman som lett vår förening i 41 år.

Höstprogrammet

Höstsäsongen kan sägas ha lite geografisk underton, med fjärr- och närperspektiv: det okända Antarktis i ord och bild och det välkända Västerort speglat i kommunikationernas kanske mindre kända utbyggnad. Ett besök på jazzklubben Fasching har blivit en uppskattad årlig tradition. Läs mer på sidan 8.

Väl mött den 28 september kl 18.30!!

Ordföranden har ordet

Ett halvår har gått sedan förra tidningen. Det har varit ett halvår med fortsatt utveckling av medlemsantalet och fortsatt samarbete med skolan. Vi har också haft tillfälle att hälsa en ny rektor, Per Frithiofson, välkommen. Han kommer närmast från rektorsposten på Hässelby gymnasium.

Styrelsen har gått vidare med förnyelsearbetet. Både kontakten med medlemmarna och den nya stipendiefonden är viktiga inslag. Liksom att vi nu satsar på att årsmötet skall bli ett årligen återkommande tillfälle för Gamla Blackebergare att träffas under enkla men ändå festliga former.

Jag minns väl hösten 1964, när Anders André ringde och frågade om jag kunde tänka mig att ställa upp som ordförande i denna förening. Jag minns träffarna vi hade i en liten interimstyrelse, där ingick också Christer Edam, Lennart Rydberg och Lars Lindgren, och vi skrev stadgarna. Och David Thörnblom som alltid var hjälpsam, entusiastisk och pådrivande och finansierade tårta och saft eller kaffe till alla viktiga möten. Ett sådant var när föreningen bildades i april 1965.

Efter 41 år som ordförande kan jag konstatera att alltför många år förflöt innan vi kom igång, men att många av de ambitioner som jag formulerade då, år 1965, nu har förverkligats. Det gäller både tidningen, programverksamheten och registret över dem som lämnat skolan. Men mycket återstår. Att vi har 400 medlemmar av 8000 möjliga, det står som en stor utmaning. Liksom önskan att nå de yngre årgångarna.

Det är nu dags för mig att tacka och lämna över. De aktiva åren i föreningen har varit givande med många konstruktiva diskussioner och gott samarbete i styrelsen och tillfällen att delta i många uppslupna jubileumsfester. Särskilt minnesvärd är förmånen att få vara med på skolans avslutningar och där dela ut föreningens stipendium.

Jag önskar min efterträdare och den nya styrelsen all framgång.

K G Scherman
Ordförande

Kallelse till Årsmöte

Program för årsmöte i föreningen Gamla Blackebergare den 28 september 2006 i Blackebergs gymnasium

Årsmötet tar sin början klockan 18.30 med dagordning som följer nedan.

Vi räknar med att klara av själva årsmötet ganska raskt. Sen blir det en lättare buffé med vin och öl till självkostnadspris. Vi får en rundvisning av de nyinvidga lokalerna efter skolans omfattande renovering.

Vi hoppas och tror att många gamla blackebergare vill passa på detta tillfälle att träffa gamla skolkamrater och återuppleva gamla minnen under trivsamt mingel. Föranmälan till årsmötet är därför nödvändig denna gång och görs till Johan Högberg tel 08-30 76 03, e-post johan_hogberg@telia.com senast fredagen den 15 september.

Dagordning i sammandrag

Årsberättelse och årsredovisning, som kommer att föreligga komplett vid mötet. Handlingarna kan också hämtas på föreningens hemsida.

Disposition av verksamhetens överskott 9.979,50 kronor

Ansvarsfrihet för styrelsen

Årsavgift Styrelsens förslag är oförändrat 100 kr för fullbetalande och 20 kr för juniorer (upp till fem år efter avgång).

Stipendium. Föreningens stipendium blir enligt styrelsens förslag oförändrat 5.000 kronor. Styrelsen föreslår ett system med frivilliga inbetalningar från medlemmarna, vilket öppnar möjligheter för högre stipendiebelopp. Eventuella sådana extra bidrag samlas upp och ställs till årsmötet förfogande i efterhand, dvs första gången årsmötet 2007.

Stadgeändring

Val av styrelse, ledamöter av övriga organ, revisor och revisorsuppseant Valberedningen föreslår att Lennart Waller väljs till ordförande efter KG Scherman, som avgår efter mer än 40 år på denna post. Förslag till ny vice ordförande efter Per Haukaas och till ny skattmästare efter Claes af Sillén presenteras på årsmötet.

Övriga frågor

Årsberättelsen i sammandrag

Styrelsen har under verksamhetsåret sammanträtt sju gånger. Fyra grupper inom styrelsen har särskilt arbetat med programverksamhet, medlemsrekrytering och jubileumsfirande, samverkan med skolan samt medlemskontakter, hemsida och Medlemsbladet.

Åtta **program** har ordnats, inklusive årets musikal, möte i skolan med fotbollens förre förbundskapten Tommy Söderberg till vilket medlemmarna inbjöds och en golftävling, där ordförande K G Scherman avgick med segern i klubbmästerskapsdelen.

Föreliggande och föregående nummer av **Medlemsbladet** har rapporterat från programmen. Det har utkommit med två nummer (7 och 8) med en upplaga på cirka 700 exemplar vardera. Det har förutom till medlemmarna också distribuerats till jubilarer samt lärare och en del elever vid skolan.

Antalet medlemmar har ökat till 360 jämfört med 342 vid samma tid förra året. 89 är juniormedlemmar.

Årets stipendium delas lika mellan **Olivia Franck** och **Aida Bijedic**. Läs mer på nästa sida.

Eldsjälar river kulturmurarar

När Blackebergs gymnasiums tredje årskursare skingrades för alla vindar i våras var det två som kunde gå ut med lite extra pengar i plånboken. De hade just fått Föreningen Gamla Blackebergares stipendium ur ordföranden K G Schermans hand. De hade, hette det i motivationen, på ett kreativt och engagerat sätt arbetat för integreringen i skolan och bidragit till en positiv anda och ett respektfullt klimat på skolan.

Medlemsbladet har sett till att båda tillfälligt återförenades vid ett cafébord på Vällingehus en augustidag när sommaren visade klara tecken på återgång. Olivia Franck, f d SP3c, dyker upp från ett sommarjobb på mödravårdscentralen i Rinkeby, och Aida Bijedic, f d SP3b, förbereder sin flytt till Linköping dagen därpå.

Båda är uppväxta i Vällingbytrakten, Olivia gick i Grimstaskolan och Aida på Nya Elementar innan de kom till Blackebergs gymnasium. De verkar enstämmigt uppskatta sin gymnasietid.

– Rektorn Bengt PalmLöf hade alltid ett ord till var och en när man träffades på mornarna, är båda överens om.

Bakom den glansfulla stipendiemotiveringen döljer sig ett arbete i gym-

nasiets integrationsgrupp. I skolan finns ett femtiotal invandrarelever fördelade på två grupper, Ivik där man huvudsakligen lär sig svenska, och Pivik, som inriktar sig på samhälls- och naturvetenskap. Det har inte alltid varit så lätt att få in dessa elever i den större skolgemenskapen.

– Några av dem hade aldrig pratat med en svensk, säger Olivia.

Då gällde det att få med dem i olika aktiviteter där de kunde delta med de andra eleverna. Det mesta hände utanför den schemabundna undervisningen: möten, brännboll, pingis, middagar där man drog lott om placeringen och där eleverna fick framträda med sång och dans

– Vi såg hur all blyghet bara försvann, berättar Aida.

För integrationsgruppen var det ingen ensidig kommunikation.

– Jag lärde mig jättemycket, förklarar Olivia.

Årets stipendiater – Olivia Franck och Aida Bijedic.

Båda stipendiaterna har internationell bakgrund. Olivia är född i Sverige men har rötter i den finlandssvenska befolkningen i Åbolands skärgård. Nu tänker hon börja läsa finska i Sverige men vill nog jobba utomlands. Aida kom till Sverige från Sarajevo när hon var fem år gammal i början av 1990-talet, på tröskeln till kriget i Bosnien. Hon ska studera internationell ekonomi vid universitetet i Linköping.

Stipendiet då? Olivia åkte till medeltidsveckan i Visby för pengarna. Aida har sparat lite slantar för att köpa kurslitteratur i Linköping.

Text och bild: Hans Wolf

Backspegeln

Så minns vi örnen

Vi har alla sett den – örnen som flyger högst däruppe i ljushallen. De flesta av oss har väl också någon gång funderat över vad den gör där, vem som satt upp den och varför. Men på "min tid" – början av 60-talet minns jag inte att det var något annat än en flyktig fundering. Örnen var inte särskilt viktig – då på 60-talet.

Men så har det inte alltid varit. För dagens elever är örnen något av en symbol för hela skolan. Så vad är då örnens historia? Den skulle vi vilja berätta i ett kommande nummer. Men vi vill gärna krydda det hela med medlemmarnas egna historier.

Så har du några minnen från örnen? Har du några anekdoter att berätta? Hör då av dig till mig. Ring eller maila Jannecke Schulman, 08 646 23 35, jannecke.schulman@it.kth.se

Hjälp oss att minnas!!

Bland provrör och mortlar

På Apotekarsocietetens farmacihistoriska museum, Wallingatan 24, gjorde vår förening den 4 april ett mycket allmänbildande och stimulerande studiebesök på initiativ av vår medlem Sten Ove Nilsson. Museet visas bara för privata grupper. Bland oss Gamla Blackebergare finns ju många läkare men även apotekare och farmaceuter och andra med förankring i apoteksvärlden.

Den synnerligen kompetenta Ingerd Agenäs visade runt i lokalerna. Det historiska biblioteket på bottenvåningen är magnifikt och har lånats ut till åtskilliga svenska filmer och tv-serier.

De första apotekarna i Sverige var tyskar. Eftersom träkärl var svåra att göra rent gick man över till andra material såsom lergods, porslin och glas. Vågar har alltid varit viktiga på apoteken samt provrör och mortlar.

På 1600-talet fanns sex apotek i Gamla stan i Stockholm men inga apotek på Malmarna. Scheele, Berzelius och Celsius har med sina upptäckter och uppfinningar betytt mycket för svenskt apoteksväsende och även

Artikelförfattaren invid skylten till apoteket Morianen på Farmacihistoriska museet. Apoteket låg i början av Drottninggatan i Stockholm och fanns kvar till 1970-talet.

Linné, som skall firas extra under jubileet år 2007. Medicinalväxter har alltid varit betydelsefulla i Sverige och till exempel honung och fikonmus tog bort dålig smak. Hittills är morfin den bästa smärtstillande medlet. Företaget Pharmacia startade sin verksamhet på

ett laboratorium på ett apotek i Uppsala.

Efteråt hade vi ett "spontant post-seminarium" på Restaurang Drottninggatan..

Text: Per Haukaas

Foto: Hans Wolf

Sommarens åskmuller på berömda tiljor

In i Drottningholmsteaterns magiska trollkrets drogs en grupp från vår förening vid en visning på Europadagen den 9 maj; teatern från 1766 är ju väl-förtjänt rent av en del av ett världskulturarv. En bättre bevarad teater från denna tid med kulisser och hela maskineriet intakt finns helt enkelt inte någon annanstans. Väl påläste guiden Johan Julius drog igång åskapparaten med bistånd av någon i gruppen och ljuset kommer väl så nära det milda originalet som det är möjligt med modern ljusteknik.

Mordet på Gustav III släckte teatern i stort sett fram till 1921 då den upptäcktes av amanuensen Agne Beijer som hade hört att en målning han sökte skulle kunna finnas magasinerad där.

Text och foto: Hans Wolf

Nils Stenberg, Marie-Louise Yderberg och Anita Wahlberg vid klädprakten på Drottningholms teatermuseum.

Tommys ledarskap och fotbollskval

En del vita mössor var nypåtagna när förre förbundskaptenen i fotboll Tommy Söderberg trollband ett smockfullt auditorium i Blackebergs gymnasiums aula den 28 april.

Den första timmen ägnade han värtaligt och fritt fotbollen som idé. ”Platt” organisation och kollektivet som arbetsmodell rekommenderades för både lag och skola. Idén att få spelarna att synas kunde han ha hämtat från avgående rektors bild av skolarbetet (Medlemsbladet nr 8). Pär Lagerkvists roman ”Gäst hos verkligheten” ingick bland referenserna.

Andra timmen ägnade Tommy Söderberg åt kvalspelet till VM, själva slutspelet varken kunde eller behövde han ju ta ansvar för.

Mats Leander från skolan tackade och vår förnings vice ordförande Per Haukaas likaså, med en flödande läckerhet och en uppmaning till publiken att så småningom gå med i Föreningen Gamla Blackebergere – även om de för tillfället hade annat att tänka på.

Text och foto: Hans Wolf

Mumien vaknar i pop-Aida

Musikal: ”Aida” av Elton John och Tim Rice
Scen: Blackebergs gymnasium
Projektledare: Mats Hilmo och Janos Frydysiak

I år blev scen- och musiklinjernas musikal för avgångsklasserna i Blackeberg närmast en upptakt till skolavslutningen. Det kan kanske förklara en del av entusiasmen hos aktörerna och publiken i musikalversionen av ”Aida”.

Föreställningarna var interna men Föreningen Gamla Blackebergere inbjuden den 23 maj.

Som vanligt hade scenografkollektivet fått fritt spelrum med den egyptiska miljön. En tacksam kontrast var inramningen: en nutida rundvandring för en turistgrupp på egyptiska museet vars mumier plötsligt får liv. Idén finns

Egyptiska museets gestalter får liv i ”Aida” på Blackebergsscenen.

för övrigt också i ett annat musikdramatiskt verk med rötter i samma miljö, Philipp Glass opera ”Akhneton”.

Malin Lindell som den tillfångatagna prinsessan Aida och Max Söderquist som den egyptiske befälhavaren

Radames var välvalda i huvudrollerna. Och som inte sällan händer, fångade en av bigestalerna, byxrollen Farao med Emma Sjölander, uppmärksamheten med sin scennärvaro och pondus.

Text och foto: Hans Wolf

I rampljuset

När den rätte kommer in...

Ny rektor

En talande bild i Dagens Nyheter den 22 april visade fem lärare i ett upprört kollegium i Blackebergs gymnasium: de hade efter påsklovet fått veta att t f rektor Marianne Ljungkvist inte skulle få fortsätta som rektor när ett femårsförordnande började löpa från höstterminen 2006. Men det stämde inte med utbildningsförvaltningens tillsättningsystem. Där tänkte man sig i stället Per Fritiofson som närmast kommer från grannas, rektorsposten i Hässelby gymnasium, en person som lärarna i sig inte hade något emot och önskade välkommen. Lärarna underströk att de reagerade mot förfarandet. Vad som nu hänt är att Fritiofson tillträtt. Marianne Ljungkvist ska i höst arbeta med ett annat uppdrag men meningen är att hon vårterminen 2007 ska komma tillbaka till sin tidigare post som biträdande rektor i Blackeberg.

Blackebergare i tv-debatt....

Under våren fick några gamla blackebergare också stort utrymme i Sveriges television. Programmet Debatt lät bland andra vår förenings ordförande K G Scherman, tidigare generaldirektör för Riksförsäkringsverket, och riksdagsman Bo Könberg debattera de nya pensionerna som Könberg är en av arkitekterna bakom. En tickande bomb eller ett bygge på realistisk grund? Som väntat gick åsikterna isär.

... och i Uppdrag granskning

I samma veckas Uppdrag granskning formulerade Sven-Erik Sjöstrand, professor på Handelshögskolan i Stockholm, kritiken mot bonusavtal. Han hade inte funnit något stöd i forskningen för att sådana skulle ha någon positiv betydelse, det vill säga för andra än de som får bonus.

Författaren John Ajvide Lindqvist håller lyssnarna i fast grepp vid sitt besök i Blackebergs gymnasium 19 oktober 2005.

... och som sommarpratare

Bland Sveriges Radios sommarpratare återfanns den 2 juli John Ajvide Lindqvist, skräckförfattare, trollkarl, ståuppkomiker och, enligt egen utsago i programmet, mordbrännare i sin ungdom. Han har ju placerat Blackeberg på

kartan som något av ett förortssvenskt Greve Draculas Transsylvanien ("Låt den rätte komma in", Mån-pocket). Fast det måste medges att han var något mindre hårresande som sommarpratare än som författare.

Text & foto: Hans Wolf

En skola ”mitt i världen”

Långa rader av flaggor är spända tvärs över skolans ljushall; den gamla blackebergare som lärde sig flaggor på 1940-talet får nog konsultera en modernare handbok. Från två långbord längs golvet stiger dofter från ett oräkneligt antal maträtter vars världsvida ursprung nog anges vid faten. Och så finns det ett ordentligt ledigt utrymme på hallgolvet för dansare med lika stor geografisk spännvidd.

Alla elever som stod för denna multikulturella förmiddag den 11 maj går i Blackebergs gymnasium, många i de särskilda invandrarklasserna. Det är deras ursprungsländer som det flaggas för.

Anne-Christine Zachrisson, lärare på Blackebergs gymnasium, håller i trådarna till skolans internationella arbete.

– Den här internationella dagen brukar kopplas ihop med skolans internationella elevutbyte som pågår varje år i mars men i år har vi fått vänta med den tills ombyggnaderna i skolhuset blev klara, berättar läraren Ann-Christine Zachrisson som är ansvarig för dagen och för utbytet på skolan.

Elevutbytet är egentligen en del av ett EU-projekt som inleddes vid mitten av 1990-talet. Blackebergs gymnasium skickar ett antal gymnasister i första hand till England. De får bo i familj i tio dagar och har fått praktisera på olika arbetsplatser, till exempel som biträden

på Marks & Spencer och till och med på advokatbyråer. Samtidigt tar skolan emot elever från England, Frankrike och Spanien. De har faktiskt kunnat placeras på uppgifter där det går bra att klara sig med engelska.

– Man kan nog säga att Blackeberg var lite av en pionjär för den här verksamheten. Internationaliseringen betonas ju också i den nya läroplanen, påpekar Ann-Christine Zachrisson.

Men hon understryker att integrationen i det svenska samhället är viktig när det gäller invandrareleverna.

Text och foto: Hans Wolf

Höstens program

Programmet finns också på vår hemsida, men gör noteringar i din almanacka redan nu!

Årsmöte

med trivsamt mingel, mat och dryck 28 september

Årsmötet äger rum i skolan med början kl. 18.30. Årsmötesförhandlingar – se sidan 2. Det blir en lättare buffé med vin och öl till självkostnadspris. En representant för skolan kommer att visa oss runt i de nyinvidga lokalerna efter skolans omfattande renovering. Passa på detta tillfälle att träffa gamla skolkamrater och återuppleva gamla minnen under trivsamt mingel.

Föranmälan till årsmötet är därför nödvändig denna gång **senast den 15 september** till Johan Högberg telefon 08-30 76 03, e-post johan_hogberg@telia.com

Med Rune Blomdahl till Antarktis – en resa i ord och bild 24 oktober

Rune Blomdahl, uppskattad lärare i skolan under flera decennier och världsresenär, berättar från en av sina många resor som fört honom till världens alla hörn. Enklare förtäring serveras.

Plats: Blackebergs gymnasium

Tid: 18.00

Föranmälan senast den 18 oktober till Nils Stenberg, tfn 08-34 84 12

Västerort – utbyggnad och kommunikationer 15 november

Sten Axel Julin, f.d. lärare i skolan och numera verksam som trafiksamordnare inom SL, visar bilder och berättar om hur Västerort och dess kommunikationer byggdes ut, t.ex. gamla linje 11 och 12. Enklare förtäring serveras.

Plats: Blackebergs gymnasium

Tid: 18.00

Föranmälan görs senast den 9 november till Helena Woody, tfn 08-27 34 54, 0708-84 80 60, e-post helena.woody@svt.se

Golfmästerskap torsdagen 21 september

Föreningens golfmästerskap går i år av stapeln på Sigtunabygdens golfklubb och arrangeras av föreningens ordförande, KG Scherman.

Avgift: 375 kronor

Plats: Sigtunabygdens golfklubb

Tid: 10.00

Bindande anmälan görs senast fredag 8 september till KG Scherman, Thaliavägen 88, 167 75 Bromma, e-post kg.scherman@swipnet.se, tfn 25 13 41.

Jazzklubb Fasching – favorit i repris 1 december

Bertil Rolf, student -61 och vd för Jazzklubb Fasching, har ordnat ett förmånligt pris för föreningens medlemmar denna kväll. Programmet är inte klart än, men Bertil kan lova god jazzunderhållning med svängig sång och musik. Liksom vid våra tidigare besök kan vi hoppas på en kort introduktion till musiken, som vi avnjuter efter att först ha smakat en måltid ur Faschings goda kök.

Priset är endast 200 kr för entré + mat (dryck tillkommer).

Plats: Jazzklubb Fasching, Kungsgatan 63 (intill Oscarsteatern)

Tid: 18.30

Föranmälan senast den 23 november till Johan Högberg, tfn 08-30 76 03, e-post johan_hogberg@telia.com

Vinprovning

Ingen vet vilka viner som kommer på bordet när Claes af Sillén ordnar vinprovning för föreningens medlemmar.

Intresserad? Ring Claes på 08-17 94 90 eller 070-521 36 15. E-post claes.afsillen@telia.com

Redaktion

Hans Wolf, chefredaktör
e-post: 08370941@telia.com
Jannecke Schulman
jannecke.schulman@it.kth.se

Är du "färgglad"? – Då kan du läsa Medlemsbladet i färg på vår hemsida.

Hemsida www.blg.edu.stockholm.se och vidare genom länk **G:a Blackebergare**